

maatte være moden til at faa en Grundlovforandring.

Madsen-Nygdal: Ligesom begge de foregaaende Talere, skal jeg erkende, at denne Sag har været gennemdebatteret saa ofte, om ikke saa ofte i dette Ting, saa dog i det andet Ting — den har nemlig staaet paa Dagsordenen i ikke mindre end 22 Aar — at der heller ikke for mig er Anledning til at komme ind paa en udførligere Begrundelse af min Stilling til det foreliggende Forslag, saa meget desto mindre som ogsaa jeg havde Beslighed til i Fjor ved 2den Behandling temmelig udførlig at fremsætte de Bemærkninger, jeg havde at gøre i Anledning af Sagen. Jeg skal derfor indskrænke mig til nogle faa Bemærkninger for ligesom de to foregaaende Talere i Korthed at betegne det Standpunkt, jeg og mine Meningsfæller indtage over for den foreliggende Sag. I Modsetning til, hvad der er gjort gældende, navnlig af den første ærede Taler (Bjerre), tror jeg, at vi have nogenlunde Ret til at sige, at en Erkendelse er vokset mere og mere gennem de mange og lange Forhandlinger, der have været førte om denne Sag i over 20 Aar, nemlig denne, at der kun er to Veje at gaa, man maa et af to: enten maa man forsøge en Grundlovforandring, eller ogsaa maa man bøje sig for Grundlovens § 32, der jo, som bekendt, lyder paa, at Antallet af Folketingets Medlemmer skal omtrent være efter Forholdet af 1 Medlem til 16,000 Indvaanere. Jeg tror, at denne Ansættelse har fæstnet sig mere og mere gennem Tiderne, ligesom at man fra de forskellige Sider er kommen til mere og mere at erkende dette.

En Grundlovforandring, som jeg altsaa antydede som den ene Vej, maatte jo gaa ud paa et af to. Den kunde gaa ud paa at forhøje Forholdstallet, som er nævnt i Grundlovens § 32; Forholdstallet vilde jo efter det nuværende Forhold være som 1 til 21,400. Man maatte altsaa forhøje Forholdstallet nogenlunde i Lighed dermed eller maaste sætte det noget højere, hvilket jeg ikke vilde have noget imod. Men man kunde ogsaa fastsætte Antallet af Folketingskredsene, f. Eks. til 132, eller, om man vil, til 137, som der tidligere har været Tale om. Jeg nævner kun 132, fordi jeg tror, at man, dersom man gik til et saadant Tal, byggede paa historisk Grund. Man vilde derved komme i god Overensstemmelse med Forudsætningerne fra Fortiden, og ikke blot med Forudsætningerne, men ogsaa med, hvad der udtrykkelig er fastsat i Grundloven af 5te Juni 1849. Jeg skal i den Anledning minde

ærede Medlemmer om, at paa den grundlovgivende Rigsdag slog den Tanke igennem, at Folketingets Medlemsantal maatte være dobbelt saa stort som Landstingets, og § 42 i den nævnte Grundlov siger udtrykkelig, at Antallet af Landstingets Medlemmer skal stedsse være omtrent det halve af Antallet af Folketingets Medlemmer. Som bekendt staar der ikke et Ord i den gamle Grundlov om, hvor mange Medlemmer der skal være i hvert af Tingene. Der staar blot i § 32, at Antallet af Folketingets Medlemmer skal være som 1 til 14,000, og i § 42 staar der det, som jeg nys har nævnt. Men ved Valgloven af 16de Juni 1849 fastsattes Antallet til 100, og senere kom der to Medlemmer til, et for Færøerne og et for Grø, og man fastsatte Landstingsmændenes Antal til nøjagtig Halvdelen deraf, nemlig 51. Saaledes var det indtil 1866. Altsaa Landstingets Medlemsantal var saa temmelig nøjagtig — senere blev det nøjagtig — Halvdelen af Folketingets; Grøfredsen var nemlig ikke med den Gang, den kom først med i 1864. — Ved Grundlovforandringen i 1866 holdt man paa, at Antallet af Landstingsmænd skulde fastsættes som det blev, i Grundlovens § 34, til at være 66, medens man lod Folketingsmedlemmernes Antal være flydende, i Forhold til Folkemængden. Folketinget gik ind paa den Betragtning den Gang af Hensyn til, at man erkendte, at det ikke vilde være længe, inden man vilde naa til at faa det gamle Forhold oprettet igen, det vilde ikke være længe, inden Folkemængden voksede saa meget, at man vilde naa at faa Forudsætningen fra den grundlovgivende Rigsdag opfyldt, altsaa naa til det, som jeg kalder den historiske Grund i saa Henseende. — Jeg vil derfor sige, at hvis man vilde komme med et Forslag til en Grundlovforandring, der gik i Retning af at fastsætte Medlemsantallet til 132, vilde det ubetinget faa min Stemme, og jeg tror ikke, at den første ærede Taler har Ret, naar han siger, at der er meget faa i Landet, der dele denne Betragtning; jeg tror, der er et stort Flertal i Landet, der deler denne Opfattelse. Naar en saadan Bestemmelse kom, at Medlemsantallet blev sat til et fast Tal, som ikke kunde roffes, vilde det være heldigt i flere Henseender, blandt andet ogsaa af den Grund, at man saa ikke var udsat for at komme til at forrykke de stedlige Forhold ret ofte; en Omlægning af Kredsene vilde alligevel blive nødvendig af og til med længere Mellemrum, men der vilde ikke blive denne Anledning til at komme til at foretage Forandringer i Valgloven saaledes som nu.